

Всесоюзна

естафета

ударних

комсомольських

справ

Молодий комуніст

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Виходить
з 5 грудня 1939 р.

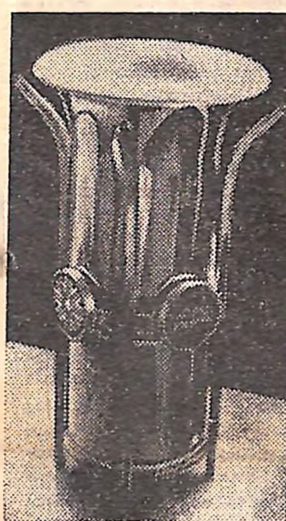
Субота, 31 січня 1981 року

№ 14 (2898).

Ціна
2 коп.

ВСІ — НА СУБОТНИКИ!

Тисячі юнаків і дівчат Кіровоградщини з ентузіазмом зустріли ініціативу комсомольсько-молодіжних колективів обласного центру — провести 7 лютого суботник, присвячений XXVI з'їздові КПРС і XXVI з'їздові Компартії України. Молоді трудівники області дають слово: 7 лютого стане днем найвищої продуктивності праці!

ЗРОСТАЄ НАДПЛАНОВИЙ РАХУНОК

Хорошим правилом у роботі комсомольсько-молодіжної зміни імені 60-річчя ВЛКСМ гірничого майстра В. П. Шестопала з першої ділянки шахти «Світлопільська» стали постійний пошук резервів, турбота про зростання видобутку вугілля. Вже в ході місячника найвищої продуктивності праці перерізували хлопці свої попередні, підвищені зобов'язання.

У рішенні молодих гірників — міцна основа. До дрібниць продумано орга-

нізацію роботи. З повним навантаженням викристовується техніка. Забезпечено безперебійну подачу у вибір кріпильних матеріалів. І, звичайно ж, настрої у хлопців, як кажуть, бойовий.

Уже в перші дні місячника молоді гірники зрозуміли, що зможуть видати на-гора понад план не 600 тонн вугілля, як зобов'язувалися спочатку, а значно більше. 1000 надпланових тонн — саме таку цифру назвав тоді групкомсорг колективу Микола Скалозуб. Його підтримали одностайно. І ось останнє повідомлення з шахти: місячник іще триває, а зміна вже видобула 2045 тонн вугілля понад завдання.

На тій же ділянці № 1 нашої шахти трудиться комсомольсько-молодіжна зміна, де гірничим майстром В. В. Нуренберг, а групкомсоргом Анатолій Шербина. Надплановий вклад цього колективу у скарбницю місячника вже досяг 1,5 тисячі тонн.

Усі, як один, підтримали молоді гірники шахти почин кіровоградців — провести 7 лютого комсомольсько-молодіжний суботник. Зокрема, зміна В. П. Шестопала зобов'язалася в день найвищої продуктивності праці здобути 100 тонн вугілля понад завдання.

В. ГРИГОРАШ,
секретар комітету комсомолу шахти «Світлопільська».

РАЗОМ, ДРУЖНО

На засідання комітету комсомолу, присвячене проведенню обласного комсомольсько-молодіжного суботника 7 лютого, комітетчики колегіально імені Компартії запросили голову правління господарства Л. І. Котляра та керуючого відділом М. М. Косотого. До дрібниць продумали організацію праці. Заробітці на суботнику гроші комітет вирішив перерахувати до фонду миру і на будівництво обласного музею комсомольської слави.

Понад 100 юнаків і дівчат вийдуть на суботник колективів. Обов'язки розподілено заздалегідь. Так, однадцять комсомольців з ремонтної ланки лагодитимуть сільськогосподарсь-

ку техніку і реманент, молоді механізатори вноситимуть мінеральні та визвозитимуть на поля органічні добрива. Ударний комсомольський загін працюватиме на ремонті і впорядкуванні дороги довжиною 1,5 кілометра, яка з'єднує Оситну з Веселивою.

Один з важливих заходів, що згодом обернеться значною прибавкою врожаю, — боротьба з гризунами. Частина комсомольців на суботнику саме цим і займатиметься. Коротше кажучи, потрібних і корисних справ вистачить. А головне — всі юнаки і дівчата трудитимуться дружно й злагоджено, так, щоб день суботника справді став днем найвищої продуктивності і якості праці. Так вони вирішили на своїх загальних зборах.

В. ЧОРНУХА,
Новомиргородський район.

ЛЕНІНСЬКИЙ ЗАЛІК

Звітують

старшокласники

У первинних комсомольських організаціях області триває громадсько-політична атестація учасників Ленінського заліку «Рішення XXV з'їзду КПРС — у життя!» Серед звітуючих — і комсомольські старшокласники загальноосвітніх шкіл.

Одними з перших подали атестацію довідні. Юнаки і дівчата Іванівської, Мадоводяської, Лаврівської восьмирічок найбільшу увагу приділяли виконанню свого найголовнішого обов'язку — добре вчитися. Мова йшла також і про підвищення розі умов, трудової активності старшокласників.

Важливим завданням громадсько-політичної атестації стала перевірка того, як учасники Ленінського заліку вивчають проект ЦК КПРС до XXVI з'їзду партії «Основи напрямки економічного і

соціального розвитку СРСР на 1981—1985 роки і на період до 1990 року». Цікаву пропозицію подали комсомольці Іванівської восьмирічки в розділі про охорону природи. Зупинили оголошені війну ерозії ґрунтів, і навесні деякі з них, що оточують їхнє рідне село, вони обсадили деревами та кущами.

Скоро громадсько-політична атестація відбудеться у старшокласників Гурівської середньої школи. Буде що розповісти хлопцям з 9—10 класів, членам недавно створеного загону юних механізаторів. Вони говоритимуть про «дорослі» клопоти свого загону, що він так турбують їх. А цим саме утврджують свою зрілість вже тепер, за шкільною партою.

А. ТАРАНЕНКО,
секретар — завідувач відділом учнівської молоді Долинського райкому комсомолу.

ЗА РЯДКОМ ПРОЕКТУ ЦК КПРС

НАША ЧАСТКА — В СПІЛЬНІЙ ПРАЦІ

«Удосконалювати форми і методи трудового виховання в середній школі...»
(з проекту Основних напрямів ЦК КПРС).

Виховати людину... Який великий зміст ми, вчителі, вкладаємо в ці слова! Із шкільних років починається формування кращих якостей тих, хто приїде на зміну старшому поколінню. Виховати сумлінного трудівника, активного громадянина, будівника комунізму — такий обов'язок школи, педагогів.

Уроки математики і літератури, хімії та історії, географії і суспільствознавства відкривають перед нашими учнями грецький, захоплюючий світ науки. Разом з тим вони дають дітям уроки громадянськості і патріотизму, допомагають пізнавати красу праці, набувати самостійних трудових навиків.

Практично ж свої здібності учні розвивають і вдосконалюють у технічних гуртках, предметних факультативах тощо. Популярний у нашій десятирічці гурток «Умілі руки». Найчастіше на його заняттях, крім вчителів М. Ф. Безсмертний і Л. С. Матковський, можна побачити учнів 4—8 класів. Старшокласники ж раз на тиждень проходять професійну підготовку в Кіровоградському міському навчально-виробничому комбінаті, де оволодівають дванадцятьма різними спеціальностями.

Люблять учні свій табір праці й відпочинку «Романтики». Про нього хоч розповісти докладніше.

«Романтики» — це сто роботящих, бадьорих, енергійних хлопців і дівчат — восьмикласників. Уже п'ятий рік підряд вони приїждять на допомогу робітникам радгоспу «Мар'янівський» Маловисківського району. Відчутну допомогу щороку подіють господарству. Але справа не в оброблених гектарах, не в процентах виконання норми. Тут, у таборі, кожен юнак і дівчина по-справжньому, відчувають велику силу колективу, смак фізичної праці, роблять перший запис у своїй трудовій біографії.

Все сказане мною вище — про сьогоднішніх школярів. Та педагогічний колектив десятирічки не може не згадувати і своїх колишніх учнів. Часто на уроках, виховних годинах ми розповідаємо вихованцям про Ларису Драбоську і Надію Гажуру, які ніколи не підміняли працю на заводі радіовиробів.

Нещодавно в «Учительській газеті» я прочитала виступ директора однієї із шкіл міста Горького Д. Сергеева. Він наголосив на тому, що інтереси народного господарства настійно вимагають більш повного поєднання теоретичного навчання учнів з їх цілеспрямованістю, трудовою підготовкою. Додаток деяких шкіл свідчить, що комуністичне ставлення до праці швидше й активніше формується в цехах заводу, на колгоспних полях, ніж у навчальних майстернях. Тому вважаю, що необхідно шукати ефективніших форм поєднання навчальної праці з виробничою, виходячи з можливостей учнів 8—10 класів. Варто подумати, як надати прагненню школярів до виробничої праці шліфу правозву основу.

Л. АЛЕЙНИКОВА,
вчителька середньої школи № 13 м. Кіровограда.

«XXVI з'їздові партії — міцні знання, високу успішність!» У соціалістичному змаганні, що проходить під таким девізом, у Капітанівському міському професійно-технічному училищі (Новомиргородський район) лідирує навчальна група виробничого майстра П. Г. Беценко. На знімку: виробничий майстер П. Г. БЕЦЕНКО з кращими своїми учнями Сергієм МИКОЛЕНКОМ та Наталею ФАРУШНОЮ.

Фото М. ГЕЛЬМАНА.

ТВІЙ РОВЕСНИК ЗА РУБЕЖЕМ

МАНАГУА. Федерація університетських студентів Гондурасу засудила нову хвилю репресій, розв'язаних реакційним режимом проти демократичних сил. Як відзначався в розповсюдженій нею заяві останнім часом охорона арештувала і піддала жорсткому катуванню близько 40 керівників студентських, професійних, селянських організацій. Федерація підкреслила, що ці репресивні акції спрямовані на те, щоб обезглавити демократичні організації і зломити рух солідарності в Гондурасі з боротьбою народу Сальвадору за свободу і демократію.

БЕЙРУТ. Триває страйк студентів вищих навчальних закладів на окупованих Ізраїлем арабських територіях. Його учасники протестують проти заборони та обмеження окупаційними властями діяльності національних студентських організацій, репресій проти активістів студентського руху. Намікаються залатати молоді, окупанти тільки в університеті в м. Наблус за участь у демонстраціях протесту проти окупаційного режиму арештували більш як 30 чоловік, які стануть перед військовим трибуналом.

ДАККА. Понад тисячу делегатів з усіх кінців країни зібралися на другу загальнонаціональну конференцію молодіжної спілки Бангладеш, яка тут відкривалася. В ході роботи конференції обговорюватимуться актуальні проблеми, з якими стикається бангладешська молодь: масове безробіття, криза в системі освіти, недоступність для багатьох елементарних соціальних і культурних благ.

На порядку денному також питання міжнародної обстановки, політичного і економічного становища в країні, зміцнення молодіжного руху.

ЛІССАБОН. До активізації руху за роззброєння, проти планів розміщення на території Португалії ядерної зброї закликає організація соціалістичної молоді. Цей заклик було схвалено на засіданні національної комісії — вищого органу організації.

БОНН. Провести демократичну реформу вищої школи, збільшити заєднання на потреби освіти, розширити права студентської молоді вимагали учасники федеральної конференції Об'єднаних німецьких студентських спілок у Дортмунді. У цій провідній організації студентів ФРН активну роль відіграють прогресивні молодіжні організації, в числі яких — марксистська студентська спілка «Спартак». Учасники конференції підкреслили, що наслідки гонки озброєнь і непомірного зростання воєнного бюджету, в жертву якому приноситься програма соціального розвитку, ще більше погіршили становище в системі вищої школи ФРН.

ТОКІО. Молодіжну раду за перемогу у всьому японській японських трудящих створено в професійній Фукусіма. Як повідомляє газета «Сейнен по Косе» її утворено з участю молодіжного відділу гонимого японської професійної працівників професійних установ, місцевих організацій соціалістичної партії Японії. Ліній соціалістичної молоді, відділень та інших прогресивних організацій.

У програмі дій ради — активне ідейно-політичне виховання молодих робітників у дусі класової солідарності, організація страйків на підтримку їх вимог про підвищення заробітної плати і поліпшення умов праці. Рада виступає також боротьбу проти капіталістичної націоналізації виробництва, яка зводиться до масових звільнень і посилення експлуатації людей праці.

(ТАРС).

ПІСЛЯМОВА ДО ПОЛІТЗАНЬ

БАГАТОПЛАНОВА МЕТОДИКА

Лекції на атеїстичні теми Л. М. Завражний, пропагандист цеху № 20 Кіровоградського заводу радіоприборів, читає перший рік. Йому тепер доводиться багато вчитися. Хоча за двадцять років практики Леонід Миколайович досяг неабиякої майстерності пропагандиста, але все ж нова тематика вимагає щоденної підготовки.

Найефективнішою формою навчання Л. М. Завражний вважає перш за все самоосвіту, і особливо — реферат. Треба, звичайно, допомагати слухачеві, та в основному він сам працює над матеріалом, знаходить і систематизує факти, аналізує їх, робить висновки. І тоді пам'ятатиме вичене протягом усього життя, бо міцно засвоїв матеріал.

Нині гурток атеїстичної пропаганди налічує десять членів (багато хлопців пішло служити до лав Радянської Армії). Всі старанно бідувають з заняття, готуються до них. Кожен знає, що йому запропонують не нудну лекцію, перекладу з книжок, а цікаву — про дійсність, про сьогодення. До того ж їхній пропагандист любить звертатися до місцевих фактів. А місцевий матеріал завжди сприймається з інтересом, бо він поруч, бо щодня зростає на себе увагу.

Методична майстерність пропагандиста визначається практичною віддачею політзань, тобто вмінням підняти молоді на виконання поставлених партією завдань. Вмінням слухачів застосовувати теоретичні знання на практиці, отримувати з їхньою допомогою найбільший ефект у роботі. На заводі радіоприборів часто проводяться заводські, міські, галузеві конкурси на кращого професія. Торік фрезерувальник М. Чоботарьов по-

сів у таких змаганнях друге місце, С. Чайка — перше. В успіхах слухачів є частина праці й пропагандиста: він допоміг їм краще розібратися в питаннях виробництва, мобілізувати себе.

Розмітник Л. М. Завражний веде не тільки роз'яснювальну, а й виховну роботу. Не так давно двоє молодих працівників поскаржились, що в цеху нема де яких шибок.

— Це питання ми вирішимо. За погашу підготовку до зими вищих товаришів буде покарано, але, хлопці, і ви не стійте осторонь колективу. Ми дістаємо скло, замазку, а ви влаштууйте свій благоустрій.

Відповідь ця свідчить, що пропагандист уболіває як за виробництво в цілому, так і за окремого працівника.

У роботі наставничої допомагають активісти політнавчання М. Чоботарьов, О. Саксонський, В. Крамар. Вони завжди готові підтримати слухача пропозицією, сперечатись і переконувати тих, хто неправильно розуміє те чи інше питання, виступити з рефератом, підготувати лекцію. Ілля Галаєв готує себе до ідеологічної роботи з молоддю. Він — заступник пропагандиста. Хлопець хоче набути професійних навиків, досягти того рівня, коли вже не відчуватиме психологічного бар'єра у спілкуванні з аудиторією. Часто він радиться з Леонідом Миколайовичем, обговорює разом план роботи. Деякі лекції (ті, що найбільше припали до душі) заступник охоче готує сам. Через рік — другий йому доведеться працювати самотньо на пропагандистській ниві. За кожним його кроком стежить Леонід Миколайович, спрямовує роботу, виконує один зі своїх обов'язків — готувати достойну зміну.

В. АФАНАСІЄНКО.

ХАТИНКА БІЛЯ ЗАЛІЗНИЦІ

У невеликому мікрорайоні Лисичанська, забудованому висотними спорудами, збереглася стара залізнична будка під номером 130. Тут сто років тому, чотвертого лютого 1981 року, у сім'ї колійного обхідника народився радянський державний, партійний і військовий діяч К. С. Ворошилов. Заїди він, гнаний злиднями, пішов шукати правду.

Завдяки турботам лисичанців у будиночку все залишилось таким, як було сто років тому: ліхтар колійного обхідника, різні, сигнальні прапорці, стара скринька, дерев'яна лава і прадка. Не вистачає тільки ікони, що висіла в кутку, яку дозвезений до відрічної глави сім'ї Єфрем Андрійович Ворошилов викинув у річку: хоч скільки благаз він бога допомогти, голод невідступно чатував його велику сім'ю. Не піліплилося становище й тоді, коли почав заробляти на хліб смирінний Клим: на шахті вибирав він з вугілля колчедан, до крові збивавши свої дитячі, рано загрубіли руки, а одержував за це 10 копійок на день.

Хатина-музей Ворошилова, що приймає у ці дні

особливо багато відвідувачів, допомагає юним жителям міста наче зазирнути в далеке минуле рідного краю. З розповідей батьків і вчителів знають вони, що колчедан з вугілля вибирають тепер збагачувальні машини, що такою ж високопродуктивною технікою замінені прядки. Майже на 150 мільйонів карбованців щороку випускає продукції Лисичанська фабрика гумових технічних тканин. Це набагато більше, ніж давало її все дореволюційне місто. А скільки таких підприємств народилося тут за останні роки. Гордістю лисичанців став один з найбільших у країні нафтопереробний завод, завод гумових технічних виробів, нові шахти і збагачувальні фабрики. Оновленим іде місто до ювілею свого славного сина, який писав у спогадах: «Я щасливий тим, що дістав свій перший робітничий гарт у середовищі донбаських пролетарів, брав участь у трьох революціях, бачив і чув великого Леніна, був особисто знайомий з ним і виконував його доручення».

О. КОВАЛЕНКО, кор. РАТАУ.

Йде Всесоюзний

місячник

оборонно-масової

роботи

У Листопаді 1943 року німецько-фашистські війська перейшли в контрнаступ. 18 листопада воїни знову захопили Житомир. Тривали вперті бої. Ціною наймівних зусиль і великих втрат ворог просувався на 35—40 кілометрів. Сотні ворожих танків, багато самохідної артилерії використовувались для атакування наших бойових позицій. Радянські воїни, виявляючи надзвичайну мужність, стійко захищали рідну землю.

Та несприятлива погода заважала активним діям авіації.

Над ворожим аеродромом

НА УРОК МУЖНОСТІ

ди наш екіпаж. Житомир — моє рідне місто. Там я виріс, навчався, там живуть мої рідні. Там усе для мене знайоме.

Командир погодився. Навесні у небо злетів бомбардувальник ІЛ-4. Його пілотував льотчик-інспектор дивізії гвардії майор Олексій Никифоров. Штурманом летів Леонід Глущенко, стрільцем-радистом — гвардії старшина Леонід Тригубенко.

Від Харкова до Дніпра нічне небо було чистим. У ньому мерехтіли зірки. А потім, якось раптово, білою лавиною на літак напави хмари. Почалася «бобанка», а згодом і обледеніння. Крига повила на крилах, на вікнах кабіни. Тільки знизавшись до 300 метрів, побачили довгождану землю. Дош лиз як з відра, обмежуючи видимість. Унизу ні на хвилину не стихав бій.

Радянські авіації, почувши гудіння свого літака, почали умовними сигналами визначати передній край. Вони послали зброю, розвели багаття, променями прожекторів указували напрям на артилерійські позиції аеродрому. Бійці чекали допомоги наших соколів...

Штурман Глущенко виводить літак на ворожий аеродром.

— Старшина Тригубенко! Вогонь з правого борту по вогнезних точках ворога!

— Єсть вогонь по воро-

гу! — відповідає стрільцем-радист.

Відкриває вогонь і штурман Глущенко.

— Одну, ще одну вогневі точки знищено! — радісно доповідає стрільцем-радист.

Гітлерівці, отямившись, відкрили шалений вогонь. По літаку з усіх боків сипалися трагуючі кулі. Дуель тривала ще кілька хвилин. Шкода, що мала висота і не можна скористатися бомбами.

— Штурмане! Кінчайте війну! На такій висоті можна і з землею врізатися, — каже майор Никифоров.

— Товаришу командир! Набирайте висоту, за хвилину дам курс у район кращої погоди. Треба ж бомби скинути на них, — відповідає Глущенко.

По радіо екіпаж доповів на командний пункт дивізії про погоду в районі завдання удару.

Лише біля Дніпра літак, виринувши з хмар, узяв курс на південний захід. Там запасна ціль — залізничний вузол Знамянка. Та ось штурман помітив якісь вогники на землі. Вони то спалахували, то згасали. Часом умикались прожектори, прощупуючи променями вузьку смужку землі. Та це ж нічний ворожий аеродром! Саме злітають і приземляються німецькі літаки. Хіба можна його обминути!

— Олександра Петровичу! Праворуч, неподалік Кіровограда, ворожий аеродром. Пропоную стукнути по ньому.

— Не заперечую. Але там безліч зеніток, прожекторів. Хіба забув?

— А скитруємо. Знизимось, увійдемо в коло, видамо себе за німецький літак, що збирається сісти, — відповідає штурман.

— Гарзд, виводьте в район аеродрому, — погодився майор Никифоров.

Знизавшись, ІЛ-4 зайняв «своє» місце в кслі серед ворожих літаків. Майор Никифоров увімкнув аеронавігаційні вогні. На висоті 700 метрів неш екіпаж наблизився до ворожого аеродрому. Надзвичайно нервово напружена охопила авіаторів. І не дивно. Поруч — ворожі бомбардувальники. Певно, серед них і нічні винишувачі. Гітлерівці не думали й не гадали, що саме в цей час над їхнім аеродромом червонозоряний ІЛ-4 та ще й з бомбами на борту.

Штурман Глущенко всю увагу зосередив на льотному полі. Там саме замікнули вогні злітно-посадочної смуги: приземлявся черговий літак. А на стоянках виднілися десятки бомбардувальників. Техніки готували їх до вилоту. Підвішувались бомби. Треба було злізти з бойовий виліт ворожих літаків. Жодна бомба не повинна впасти на радянську землю.

І тут, праворуч, з'явився фашистський бомбардувальник. Він летів паралельним курсом. Бортові вогні чітко визначали його силует.

— Товаришу командир!

Праворуч «Юнкерс». Дозвольте знищити. Гріх не скористатися такою нагодою; — доповів стрільцем-радист Тригубенко.

— Відставити, — згрозився штурман, — не можна себе видавати. Спочатку треба вдарити по аеродрому. Це — головне!

Вже приземлилися три ворожі машини, в небі лишилось ще кілька. Штурман установав інтервал бомбометання таким чином, щоб смертоносний вантаж алуцив і в стоянці, і в злітно-посадочну смугу. Прицілюючись, Глущенко натиснув на кнопку, немов хотів цим збільшити нищівну силу бомб. У кабінах запали піроплатрони — бомбовий вантаж пішов до землі.

Як тільки вибухнули перші бомби, електроосвітлення на аеродромі погасло, а ІЛ-4 схопили промені прожекторів. Яскраве світло на мить засліпило авіаторів. Никифоров став маневрувати, щоб ухилитися від зенітних снарядів. Збільшивши швидкість, льотчик зумів вийти із зони обстрілу. Німці припинили вогонь, аби не залучити у свої ж літаки. В цей час великий спалах освітлює усе навколо.

— Штурмане, що це? — спитав командир.

— На старті вибухнула «Юнкерс». Певно, він був з бомбами й попав під нашу серію, — відповів штурман.

Збуджені авіатори обговорювали наслідки удару по аеродрому аеродрому. І майже забули, що поперед залізничний вузол Знамянка, який треба було обійти. І в цю ж мить прожектори своїми гострими променями стали обмацувати наш бомбардувальник. Ворожі зенітки відкрили вогонь. Никифорову довелося продемонструвати всю свою високу льотну майстерність, щоб вирватися з цього вогневого пекла. Все ж літак зазнав значних пошкоджень: після посадки техніки налічили в ньому більше десяти пробоїн.

Екіпаж на командному пункті доповів командирові дивізії про виконання завдання. Фактично його було перевиконано.

У цьому польоті, що тривав сім годин, екіпаж показав сміливість, майстерність, кмітливість, розумну ініціативу, які так цінувались у нашій гвардійській ордена Суворова Дніпропетровській авіадивізії.

О. КОТ.

Герой Радянського Союзу, полковник у відставці.

Орден Слави першого ступеня № 1964 вручено старшому сержантові запасу Олександрі Максимовичу Мухіну. 36 років минуло відтоді, коли полковий сапер О. Мухін здійснив на Балтиці свій подвиг, був представлений до урядової нагороди, але не одержав її.

З двома орденами Слави, медаллю «За відвагу» повернувся Мухін у рідне село Ташкем, що в Кіровоградській області. Працював теслярем, потім вивчився на бухгалтеря. Пізніше зв'язав своє життя із залізницею і ось уже понад двадцять років працює в Козятинській дистанції цюпільних споруд.

Недавно його запросили у військомат і вручили найвищу солдатську нагороду — орден Слави першого ступеня.

На знімку: О. М. МУХІН ділиться спогадами з воїнами-саперами.

Фото А. ПІДДУБНОГО.

(Фотохроніка РАТАУ).

СЬОГОДНІ на кіноекрані області — фільм «Рятівник». Дехто з глядачів не сприйняв його, не виділив з розряду звичайних, буденних кінострічок. Для деякого ж стрічка «Рятівник» стала духовним одкровенням і, може, справді... рятівником.

Тоді це не просто «ще один фільм про романтичне (перше, чисте, незабуте) кохання», як сказав про «Рятівника» один мій приятель, котрий любить стислість і вишуканість вислову. Про перше кохання розповідає багато кінокартин, — звичайно, кожна по-своєму. Згадаймо ті, що найбільш запам'яталися. «А якщо це кохання?» Ю. Райзмана, фільм, який, по суті, відкрив тему отроцької любові на екрані; далі «Романс про захопаних», «Цього ми не проходили», «Я вас кохав», «Збенгнення почуттів».

У новому фільмі режисера та автора сценарію С. Соловйова закладено найвищу (таку необхідну сьогодні і завжди!) моральну цінність: ідеється про виховання духовності, особливої чутливості людського серця до добра, краси, любові...

Перше кохання — заз-

жди несподіванка. Воно, як гімн серед ясного дня, як лавина з гір, як осліплення, що перевертає всі уявлення про навколишній світ. Воно випробовує людину і робить її сильнішою, багатшою — прекрасною.

В одному з інтерв'ю

фільм про вчителя літератури Ларікова та його учнів, які рік тому закінчили школу. «Прекрасний учитель» Ларіков (арт. С. Шакурко) учнів безкомпромісності, чесності, доброти, краси, любові на кращих взірцях духовного надбання людства. Він рятує

цем, продацем, токарем, лікарем... Він раптом (коли вже зник до думки, що рятувати нікого і ні для чого) рятує людину — і фізично, і морально.

А тім... Фільм Соловйова не дає однозначної відповіді на драму з життя Вілки, одного з героїв

тему: прекрасне слово, яке, хоча не має під собою моральної дії, — аморальне, бездуховне.

Тож при такій складності авторської концепції глядач «Рятівника» буде знов і знов губитися в догадках: кого назвати «рятівником»?

Я гадаю, зістасля епізоди фільму, переглядаю події двох днів, показаних на екрані.

... Вчорашня десятикласниця Ася Веденєва застигла біля дверей класу, де веде урок учитель літератури Андрій Ларіков. Здається, на тонкому, ніжному діючому обличчі живуть тільки очі, уважні, такі, що жадібно вбирають у себе кожний рух улюбленого вчителя (духовного наставника!) і водночас заглиблені в себе, у своє прийдешнє життя. І широким планом очі Ларікова — призітні, ласкаві й... байдужі. Не віриться, що тільки що він піднесено, пристрасно говорив про Анну Кареніну. Напрошується запитання: чому він і Ася поруч?

Ось дізнатися з пласкі і кедах серед нічного подвірю з озальним портретом у масивній рамі («Фрагмент у спотворених пропорціях» — копія з Ботічеллі). Наче застигла

ідея, символ чекання кохання.

...Ось Ганін пише листа Асі, яка пішла від нього, тому що... Трохи комічно дивитися, як Ганін один за одним пише початки своїх послань і відкидає їх, відкидає геть. Неймовірно важко людині — зуміти враз усвідомити себе. Але ми віримо: Ганін стане сильнішим, бо він дуже любить Асю.

То хто ж рятівник? Я дивлюся на обличчя, показані наплізом учасників. Обличчя Мадонни. Сучасної і вічної. Одухотворене любов'ю обличчя Асі Веденєвої. Чи не то му, що врятовано від бездуховності ще одну людину, появилася кюльори на картині спогадів?

Окремі елементи кінооповіді, епізоди і кадри з'єднуються в єдине ціле — в художній твір, пронизаний ясним задумом авторів фільму, загальною творчою метою.

Музика І. Шварца, місто Вишній Волочок і люди в ньому показані зближкою оператором П. Лебешевим, — усе і всі у фільмі. В. Соловйова обстоюють духовність і рятує від бідності почуттів і нас, хто прийшов дивитися стрічку.

Л. ФЕДЧЕНКО.

ВДИВЛЯЮЧИСЬ В ОБЛИЧЧЯ

Сергій Соловйов сказав: «Кожне людське перживання свячене, воно допомагає знайти вихід з тупика та байдужості...»

Це — про фільм «Рятівник». Але певною мірою і про попередній фільм режисера «Сто днів після дитинства». Тільки сьогодні героєм уже по вісімнадцять, і проблеми пізнання світу, пошуків свого місця в житті постали перед ними серйозніше й гостріше. Треба не тільки усвідомлювати, треба діяти.

Банальна, на перший погляд, зав'язка фільму «Рятівник»: кінолюбитель Вараксін (арт. О. Кайдановський) вирішив зняти

учнів від міщанства, бідності почуттів, від бездуховності.

Але шкільні уроки і моральні заповіді, виявляється, не завжди збігаються з дійсністю.

«Не займай ти мене! — злбно кричить в обличчя Вараксину колишній ларіковський учень Віля Тишин (арт. В. Міщенко). Я людина зла і самотня, тому що ні з яку морозу не вірю. І не повірю, поки, припустимо, не побачу сам...»

Він, Віля Тишин, — самотній, іноді цинічний, у чомусь озлоблений, та завжди дуже чесний. Він працює рятівником, як працюють кухарем, шеф-

кінорозповіді. Потребує «порятунку» й «рятує» душі Ларіков. Ба ж реальна людська доля вчителя, виявляється, позбавлена радості, щастя, самозачернення в ім'я любові.

«Реальне» так і не знайшло місця в його житті, спокійному й байдужому. Наче з волі — кінолюбителя Вараксина з'являється перед нами на екрані все нові й нові персонажі. Ганін, чоловік Асі Веденєвої (арт. В. Кононенко); Оля (арт. О. Беляська); дізнатися, що похотіла Вілку Тишина; хлопці із самодіяльного оркестру. Кожний із них своєю участю в кіносюжеті розробляє по суті одну і ту ж

ФУТБОЛ

— Як намічено провести нинішній навчально-тренувальний період?

— Його розбито на кілька етапів. Зайняття починаються 20 грудня в Кіровограді і триватимуть до 11 січня. Користуватимуться спортивними залами клубу «Зірка», обласної Ради товариства «Авангард», спеціалізованої ДЮСШ № 2, ДЮСШ обласного спорткомітету, легкоатлетичним манежем стадіону «Зірка». Наступний етап провели у Світловодську на базі спортивного комплексу заводу чистих металів. Нині команда тренується знову в Кіровограді, а з 10 по 25 лютого перебуватиме в Севастополі. Потім їде один заїзд у Кіровоград на 15 днів. Заключний етап почнеться 10 березня і триватиме до відкриття чемпіонату в Криму або в Закарпатті, — остаточно питання про це ще не вирішено.

— Очевидно, кожний із цих етапів має свої цілі, відрізняється один від одного змістом навчально-тренувального процесу.

— Так. На старті навантажень було невеликим, ставилося завдання поступово підготувати кожного футболіста до інтенсивних вправ, нагостити його функціональні можливості для продуктивної роботи. У Світловодську навантаження децю збільшились, тренувалися тричі на день. Акцент — на відновлення високих фізичних якостей і різнобічний розвиток футболістів, виховання витривалості, сили, швидкості, прихвильності техніко-тактичних навиків. До речі, цей етап показав готовність футболістів до інтенсивних навантажень, що їх передбачають сучасні методичні вимоги.

У другий кіровоградський період триває робота над дальшим підвищенням рівня працездатності футболістів. У Севастополі ж поряд з навчально-тренувальним процесом проводиться 4-6 контрольних ігор з іншими командами. Не ставитимемо завдання грати на результат, адже разом з провідними гравцями виступатимуть молоді футболісти, що ввійшли в команду.

Останній відрізок часу в Кіровограді матиме спеціальну спрямованість, більшість уваги приділятимемо роботі з м'ячем, відпрацюванню техніки, тактики, вихованню волевольних якостей.

У заключний період остаточно буде визначено стартовий склад команди на чемпіонат, награватимуться зв'язки між лініями і ланками. Завдання ці вирішуватимуться в основному під час контрольних матчів, які пройдуть на турнірному рівні.

— Чим викликана і чи виправдує себе зміна місць навчально-тренувального збору?

— Передусім умовами для успішного проведення тренувального процесу. Як це не парадоксально, але в Кіровограді, на місці свого постійного базування, ми можемо проводити лише дворазові заняття.

ПІСЛЯ тривалої відлиги пухнастий сніг знову вкрив футбольне поле стадіону білим килимом. Футболістам команди «Зірка» приємно на ньому побігати, попрацювати з м'ячем, провести двосторонню гру. Іде чергове тренування, команда готується до 44-го чемпіонату країни, який стартує на початку квітня. Поки з футболістами працює тренер В. І. Польовий, наш кореспондент узяв інтерв'ю у старшого тренера команди, заслуженого тренера Української РСР О. І. РАСТОРГУЄВА.

ЯКИЙ ВІК НОВАЧКА?

Кіровоградська «Зірка» готується до 44-го чемпіонату країни

▲ Отже — «розминка» з м'ячем. ▲ «Спробуй відібрати...» Старший тренер О. І. Расторгуєв стискає «пружину». Фото В. ГРИБА.

загальною тривалістю 3,5 — 4 години на день. Більшого не дозволяє завантаженість спортивних баз. У Світловодську ж ми мали можливість проводити заняття тричі на день (5-6 годин). Сподіваємось на таку можливість і в інших місцях.

Відіграють роль і кліма-

тичні фактори. В Криму і Закарпатті до часу палючого перебування туди відкривається можливість проводити більшу частину тренувань на відкритому повітрі.

І, нарешті, питання психологічного плану. Тривале перебування в одному місці набридає. Інтерес до занять падає. Переміняючи обстановку, напавки, підвищують емоційний інтерес до тренувань. Футболісти працюють з більшим бажанням, більшою віддачею. Так що переміна місць цілком виправдана, вона на користь.

— Питання, що, мабуть, найбільше цікавить любителів футболу. Які зміни відбулися в складі команди?

— Майже весь основний склад команди зберігся, лише Валерій Гомкодер, пішов у донецький «Шахтар». Щодо поповнення, то воно диктувалося вимогами Федерації футболу на даліше омолодження другої лінії. В минулих сезонах, як ви пам'ятаєте, в команді було два гравці віком не більше 18 років. Нині ж кожна команда повинна мати двох гравців 1962 і старіших. 1963 року народження. На своєму полі два з них (1963 року або по одному з обох пікових груп) зобов'язані виступити повний ігровий час. А на полях суперників 100 процентів ігрового часу повинні провести один молодіший гравець.

Це, в основному, і приховувалося при комплектуванні команди. До неї запросили воротаря Станіслава Десятніченка з Ворошинограда — 1963 року народження, захисника Олександра Рибкова з донецького «Шахтаря» — 1961 року народження, нападників Євгена Петраченкова з Риги — 1962 року народження і Кіровоградця Сергія Глизиленка, він повернувся в команду після служби в армії. Готуються до сезону захисник Володимир Тарасов і півзахисник Юрій Шейбас. Обидва 1963 року народження, обидва з Ворошинограда — вихованці школи-інтернату футбольного профілю. Такого ж типу півзахисник Юрій Крюков з Первомайська.

Залучаємо до тренувань також перспективну молоддь з Кіровоградської спеціалізованої ДЮСШ № 2 і групи підготовки молодих футболістів при команді «Зірка».

І спеціально називаю вік кожного новачка, щоб підкреслити курс на омолодження команди, ставку на молодь. Час покаже, хто з них міцно «впишеться» в основний склад команди. Все залежатиме від індивідуальних якостей кожного, від їхнього вильня, від підготовки.

КЛУБ МОЛОДОЇ СІМ'Ї

ОТЖЕ, праця і дитина. Чи можна проводити таку паралель? Хто з нас, учителів, у школі й поза школою не чув набридлої фрази від батьків: «Та ви знаєте, він у нас ні за хо-

Молода сім'я... Тато, мама, їхнє любимоє маля. Поговоримо про нього, коли йому від двох до семи років, про той вік, що, мабуть, найцікавіший і найважливіший і для самої дитини, і для її молодих батьків. Учені-психологи, педагоги твердять, що саме в цьому віці формується характер людини, повага до старших, любов до праці.

ДЛЯ ЩАСТЯ НАШИХ ДІТЕЙ

лодну воду. Ми йому всі умови створюємо, щоб добре вчився? Це про школярів, але, на жаль, таке ставлення у батьків і до своїх малят. Щоб дитина допомагала матері в чотири роки? В шість років? Та що ви, щоб оці маленькі ручки бралися за віник? Ручки цього нашого п'ятого дитяти?

Як не сказати, що ця любов — нерозумна любов, яка робить усе, аби на дитя вітер не віяв!

Так створена людина, що без праці, без творчої праці немислимо її життя. Без неї воно стає сірим, нудним, нецікавим.

Потяг до праці є у кожної здорової дитини. І неправильно роблять ті батьки, які відсторонюють дітей від неї. Для дитини праця — то перша радість, пізнання світу і його таємниць, непомітне залучення до колективу, до природи.

І як боляче бачити отакі картини.

Мати садить картоплю. Прибіг п'ятирічний малюк. — Мамо! Я тобі дотоможу!

— Що що вигадаси! Вимазатись, порпатись у землю, забруднити свої руки! Йди на вулицю, гуляй!

— Мамо...

— Що я тобі сказала?!

Он батько майструє, лагодить стільця.

— Татку! Дай молоток і я заб'ю гвіздок!

— Іще чого не було! Щоб стукнув себе по пальцях? Марш звідси! Заборона... Не торкайся, не працюй! Ти малий, ти мала! Гуляй, рости...

Звичайно, не треба того, щоб дитина, обліваючись потом, полола ділянку на городі годину, другу. Не треба, щоб вона рубанком простругала п'ять дощок.

Але нехай попрацює десять хвилин, півгодини, годину. Втомиться — залишить сама. Для неї праця спочатку й забава, гра. Дуже корисна, потрібна, особлива. З посаджених картоплин виростає куц, угорі цвіте, а внизу, під землею, появляются бульби. З маленького жовтенького зернятка виростає червона соковита м'якоть. Була дошка — з неї вийшли планки, а з планок народився зручний стільчик. Який він гарний! Він дорогий і батькам, і дитині тим, що зроблений хай іще не зовсім умілими, але беручими рученятами.

З тієї праці виростає й справжня творчість. Я бачив маленьких дівчаток, які вишивали на рушниках чудові узорі. Не треба бути пророком, щоб сказати: вони — майбутні майстри.

Ми поверталися з товаришем із полювання. Зайшли до його хатини. Гли дуже смачний борщ, іще смачніші гарячі з картоплею вареники.

Товариш сміючись запитує:

— А знаєте, хто готував оці страви?

— Хто ж, дружина!

— Ні. Моя дочка.

— Дочка?

Ота маленька, дев'ятирічна, Оленка?

— Вона, вона. Хліб іще вміє спекти, а коржі у неї такі виходять, що теж не відірвешся!

Звичайно, там потрібні око, нагляд, порада, поміч, там потрібне тепле слово: що ти й посадив, посіяв добре, що ти й почистив картоплю добре (може, дві, три картоплини), ти забив гвіздок краще, ніж я... І якою радістю світитимуться очі дитини, вашого помічника!

У вас вихідний. Як його найкраще провести? Можна по-різному. А найкраще — свого малюка на плечі, дочку за руку — і з ними на річку, на човен, до ліска, в поле. Є вудочка — прихопити і її. Улов, скажемо наперед, буде не той, коли б ви самі зачепились біля очерету. Малечка вам заважатиме сміхом, криком, зате скільки радості буде у неї і, заодно, у вас! Кожна така похід неначе розкриває нові горизонти вашим дітям.

Мій добрий знайомий лікар сказав:

— Ви знаєте, чому я став лікарем? Ще з малих літ я полюбив працю. Та ще ріс у світі казки, прой-

мався болем до скригуджених пташенят, звірят. Моя добра знайома вчителька сказала:

— Дорогу педагога мені допомогли вибрати казки, які я так любила і люблю. Працюючи піонервожаткою, я часто була у жовтенят. Для нас найкращими хвилинами було читання улюблених книжок. Отам і міцніла моя любов до народної творчості, до художньої літератури.

— Ви часто граєтесь зі своїми дітьми? — спитав я молодого чоловіка.

— Як це — граєтесь? — здивовано розкрив він очі.

— В які такі ігри?

— Найпростіші — піжмурки, наприклад, відгедки?

— Та хіба я нянька з дитсадку? Для цього ж є у них товариші-однопілки. У дітей же є свої ігри...

З таким же запитанням я звернувся до молодого матері.

— Гралася б охоче, — зігнула вона, — та, на жаль, часу у мене дуже мало.

Я бачив, як молодий батько грався зі своїми малюками в піжмурки. І яка була нагорода тим батькам — щасливий сміх, чудовий настрій, добрий апетит, здоров'я дитини... Любить дитина шахи, шахи, лото — пограйте з нею. Є міцний, дзвінкий лід — пограйте з нею на льоду. Згодом у малюка буде своє коло, свої товариші, свої турботи. Але ота хвилинка, проведена з вами, лишиться в його пам'яті. Мова йде про дуже важливі речі — про теплоту відносин, про мікроклімат у сім'ї, про дружбу старших у всьому — у великому й малому. Це теж виховання, без нудної моралі, чисте й цілюще виховання.

Молода сім'я! Молоді батьки! Йдіть із дітьми поруч у житті — для здоров'я, для щастя оцих чудесних малюків — нашого доброго майбутнього.

Микола СТОЯН.
с. Панчеве,
Новомірогородський район.

НАУКОВІ ВІДКРИТТЯ

Снігова людина

Вчора о першій годині ночі я йшов додому від кума Петра, де різався в підкидного. Погода, як знаєте, була чудова — після морозів нарешті потеплішало.

Заходжу в двір і завмираю... В кінці, біля дитячого грибка, стоїть Снігова Людина. Не де-небудь у горах Паміру чи в Гімалаях, а в нашому степовому містечку потрібно шукати калітера.

Оскільки я обізнаний з матеріалами про цю таємницю природи, то відразу ж порівняв його з іншими рсдичами. Це була фігура двометрового на зріст голуба-явана, з білою волохатою шерстю алмаса, обвислими руками чучуне, холодним поглядом каптара, головою йеті, товстими стегнами бігфута.

Я не знаю, що рсбити. Адже скільки експедицій шукало Снігову Людину, а вона тут, у нашому містечку! Нарешті я вирішив підійти ближче, але поскознувся і впав...

Проснувшись на другий день у своїй квартирі, я відразу ж кинувся до вікна. Снігової Людини не було. Не залишилось і слідів, їх забрала відлига: сніг увесь розтав. Жінка сказала, що, почувши крик, забрала мене в квартиру.

Я думаю, що моє повідомлення викличе новий інтерес до животної проблеми і буде організовано розшуки нашого степового каптара.

В. ПІДВИСОКИЙ.
с. Підвисоке,
Новоархангельський район.

РЕПЛІКА У ВЛАСНУ КИШЕНЮ

Це сталося 19 січня. На зупинці «Криворізький КП» ми з нетерпінням чекали автобуса, що курсує за маршрутом № 30. Його все не було.

І раптом біля нас зупиняється замовлений автобус 01-87 КДЖ ЛАЗ. Знаєте, такого приємного червоного кольору. Водій гостинно розчинив дверцята і всіх запрошив до салону.

Пасажири почали передавати водієві гроші на квитки. Він їх, гроші охоче прийняв і навіть перераховував. Але раптом з'ясувалося, що він страшенно забуду-

вався. Перелікнвши гроші, він звернувся до пасажирів: «Гроші здали не всі. Ану, витрушіть гаманці!»

Хтось поспробував изгадати водію, що він нікому не видав квитка. Адже автобус — машина державна, а квитки водія — власна. На це «забудувуватий» шофер нараз відповів: «А яка вам різниця, кому платити?»

А може, різниця все-таки є? Як думає адміністрація автотранспортного підприємства, де працює водій автобуса 01-87 КДЖ?

М. І. ПОСПЕЛОВИ,
м. Кіровоград.

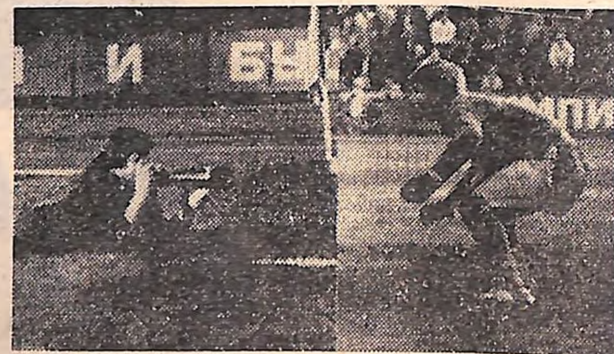
ФЕДОТОВЕ ПЕРЕВИХОВАННЯ

— Не кидай пилу цю гідоту, — сказали врешті-решт Федоту, — То покараєм дуже строго. А через рік: — Як, п'єш, Федоте? — П'ю, та з огидою, їй-богу!

м. Кіровоград.

А. КЛИМЧУК.

СТАДІОН «ПК»

На фото М. Хоренженка зафіксовано хвилюючий момент незвичайного матчу. Пропонуємо нашим читачам лаконічно (в один-два рядки) прокоментувати його. Найдотепніші підписи буде опубліковано в черговому випуску «ПК».

Редактор **М. УСПАЛЕНКО.**

А ЯК ВІДПОЧИВАЄТЕ ВИ?

ЗИМОВА КАЗКА

зачарувала туристів у «Лісовій пісні»

З ініціативи комсомольців працівники Кіровоградського проектно-конструкторського інституту вирішили поїхати у вихідні дні на туристську базу «Лісова пісня», розташовану в чудовому урочішті Оникіївського лісництва, що в Маловисківському районі.

У дорогу хлопці і дівчата взяли з собою дзвінку гітару, хорошу пісню, чудовий настрій. Іхати було весело. До бази дісталися швидко. На подвір'ї туристів зустрів господар «Лісової пісні» — директор А. Ф. Куропятников. Привітався, гостинно запросив до приміщення.

Знайомство з «Лісовою піснею», її околицями відбулося ввечері. Яка чудова місцина! Назва турбази справді відповідає казці. Довкруги чотирини поверхового будинку — ліс і ліс; йому, здається, кінця-краю немає. І сніги, сніги... Білі, сніпучі, непорочні. Справжній сніжний зим (піс-ля невизначеної пори року в місті) приймала нас у свої обійми.

У п'ятницю після вечері Олег Маслюков, заступник секретаря комсомольської організації, зібрав усіх і сказав:

— Завтра по глибокому снігу прокладемо лижний маршрут. І — хто перший?

Участь у змаганнях візьмуть усі без винятку...

Присутні підтримали його, та не розходились, запитально дивилися на Олега. Мовляв, а що ж сьогодні ввечері?

— А ввечері, — вступила в розмову член комсомольського бюро Ю. То-машпільська, — влаштуємо невеликий концерт для механізаторів Маловисківського району. Вони перебувають тут на районному семінарі.

Механізатори аплодували їм від щирого серця.

Наступного дня Олег Маслюков разом з Віталієм Федосєєвим і Людмилою Білокоп'як на лижах визначили маршрут, усе підготували до змагань. Їм допомагали інструктори турбази. І — еріблився й видзвонював сніг під лижками, падали й цілі обличчя на морозі, та все гукав хтось за сніжною: «Лижники!»

До обіду лижники неба-

гато часу, і хлопці надумали покатати дівчат на санках (їх, як і лижі, взяли на прокат), аби ті трошки відпочили. Дівчатам особливо сподобався такий сюрпріз.

Після обіду — похід на лижах до Ленінського урочища, пісня біля вогнища...

— Я люблю подорожувати, — каже Юлія То-машпільська. — Була і в Карпатах, і на Кавказі, і в Прибалтії, причому неодноразово. Але й на нашій туристській базі (високою думкою всіх моїх друзів) дуже добре. І їхати далеко не треба. Тут однак-сьво чудово в усі пори року, надто ж тепер — зимова казка!

Субота і неділя, проведені на турбазі «Лісова пісня», додали колективі проекту - конструкторського інституту творчої наснаги, молодості, активності.

Ю. ГАДЖІЄВ.

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины. На украинском языке.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

316050, МСП
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: відділ листів і масової роботи, відділ пропаганди — 2-45-36; відповідальний секретар — відділ учнівської молоді — 2-46-87; відділ комсомольського життя, відділ військово-патріотичного виховання та спорту — 2-45-35; фотолaboratorія — 2-56-65; нічна редакція — 3-03-53.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Гілки, 2.